

مقایسه تطبیقی شهرهای شهرستان فلاورجان بر مبنای رویکرد شهر خلاق به منظور جذب گردشگر همایون نورائی^۱

استادیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

سحر سرایان

کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی - واحد نجف آباد، دانشکده هنر، معماری و شهرسازی، نجف آباد، ایران

چکیده

شهرها همواره مکانی برای ابداع نوآوری و خلاقیت هستند. داشتن شهر خلاق، نهایت آرزوی هر جامعه مدرن بوده و شهرها برای این منظور با یکدیگر رقابت می‌کنند. هدف از این پژوهش مقایسه تطبیقی شهرهای شهرستان فلاورجان (شامل ۸ شهر فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، ایمانشهر، ابریشم، بهاران، زازران و پیربکران) بر مبنای رویکرد شهر خلاق به منظور جذب گردشگر می‌باشد. در این راستا، از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی استفاده شده است و داده‌های مورد نیاز به صورت اسنادی (با مراجعه به آمارنامه‌ها و اسناد دولتی) و میدانی (به صورت مشاهده، پرسشنامه و مصاحبه) گردآوری گردیده است؛ بدین ترتیب که ابتدا با توجه به فرمول کوکران از ۳۸۳ شهروند از شهرهای شهرستان فلاورجان نمونه‌گیری شده و سپس به منظور تکمیل مطالعات اسنادی از مشاهده میدانی و مصاحبه با تعدادی از اعضای شورای شهر، کارمندان شهرداری، بخشداری و فرمانداری شهرستان فلاورجان بهره‌گرفته شده است. در ادامه نیز به منظور تحلیل داده‌ها و اولویت بندی شهرهای شهرستان از روش ماتریس گولر و نرم افزارهای SPSS, ArcGIS استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که در مجموع شهرهای کلیشاد و سودرجان، ابریشم و پیربکران به لحاظ خلاقیت به منظور گردشگری رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند و دارای بیشترین قابلیت برای توسعه شهر خلاق به منظور جذب گردشگر می‌باشند و شهرهای بهاران و فلاورجان، ایمانشهر، قهدریجان و زازران به ترتیب در اولویت بعدی قرار می‌گیرند.

کلیدواژگان: مقایسه تطبیقی، شهر خلاق، گردشگری، شهرهای شهرستان فلاورجان.

مقدمه

ظهور خلاقیت معمولاً دارای پیوند و اتصالی مشخص با تجربه‌ی توسعه‌ی اقتصادی است که در این رشد رقابتی، مسلماً تولیدکنندگان نیز در حال توسعه تجارت خود هستند. گردشگری نیز محرکی مهم در این روند محسوب می‌شود که با توسعه‌ی محیط‌های خاص تجربی و با بازاریابی طیف وسیعی از خدمات گردشگری با عنوان «تجربه» در صحنه‌های اجتماعی ظاهر می‌شود. خلاقیت موجب فعالیت، محتوا و فضا برای گردشگری است و گردشگری نیز به نوبه خود مملو از فعالیت‌های خلاق است. ادغام رو به رشد خلاقیت و گردشگری به عنوان یک صنعت خلاق قابل ملاحظه است. این اقدام منجر به شناسایی فرم خاصی از گردشگری گردیده که شامل ایجاد شرکت‌های مشارکتی و تجربیات معتبر است. در این حال به مردم اجازه می‌دهند که تا با ایجاد پتانسیل خلاق، سطح مهارت-های خود را از طریق تماس با افراد و فرهنگ‌های محلی افزایش دهند. اگر به اندازه کافی در تکوین نظریه شهر خلاق به عقب برگردیم، به «جان راسکین» و «ویلیام موریس» برمی‌خوریم که در عصر ویکتوریای انگلیس در مقابل اقتصادهای سودمندگرا، ایستادگی کرده و اقتصاد هنر را که تأکید بر فعالیت‌های انسانی خلاق داشت، مورد تأکید قرار دادند (قربانی و دیگران، ۱۳۹۲: ۱-۱۸). «جین جیکوبز» شهرهای خلاق را شهرهایی می‌داند که در نوآوری و ابتکار صنعتی موفقند. وی با انتشار کتاب «سیستم‌های بقا»^۱ در سال ۱۹۹۲ و کتاب «ماهیت اقتصادها» در سال ۲۰۰۰، «دوره تاریک پیش رو»^۲ در سال ۲۰۰۴، در حال جست و جو برای یافتن پایه‌هایی اخلاقی برای تجارت و زندگی اجتماعی است. در این کتاب‌ها او بر اهمیت شهرهای خلاق برای توسعه اقتصادی - اجتماعی تأکید می‌ورزد. او عقیده دارد که محیط انسان ساخت می‌تواند شانس‌های خلاقیت شهری را افزایش دهد (قربانی و دیگران، ۱۳۹۲: ۱-۱۸). اولین کسی که بحث «مناطق و شهرهای خلاق» را به صورت تخصصی مطرح کرد «ریچارد فلوریدا» بود که در سال ۲۰۰۲ اولین کتاب خود را تحت عنوان «طبقه خلاق»^۳ در آمریکا منتشر کرد و پس از آن در سال ۲۰۰۵ کتاب دیگری را برای تقویت موضوعش منتشر کرد بر اساس این نظریه جدید، شهرهایی که شمار افراد خلاق هنرمند (نویسندگان، نقاشان، موسیقی‌دانان) در آنها فراوان است احتمال زنده ماندن و پابرجایشان بیشتر است (رفعیان، ۱۳۸۹: ۱۲).

در سال ۲۰۰۷ «آلن جی اسکات» با استفاده از ادبیاتی که «فلوریدا» مطرح کرده بود، در مورد چگونگی سوق‌مزیتهای رقابتی و ظرفیت‌های موجود در شهرها به سمت خلاقیت بیشتر و سیاست‌گذاری‌های منطقه‌ای فعالیت-هایی را انجام داد و اظهار داشت که زمینه‌های رویکرد خلاق ادبیات، سینما، موسیقی، مهارت و هنر فولک، طراحی، هنرهای رسانه‌ای و تغذیه است. صنعت شهرها و مناطق خلاق شامل صنایع فرهنگی چندرسانه‌ای و خدمات برتر و درمقیاس حوزه‌های محلی بیشتر در صنایع دستی و بومی خلاصه می‌شود (رفعیان، ۱۳۸۹: ۱۲)؛ (Scott, 2006:8)

شهرهای شهرستان فلاورجان به عنوان یک مقصد گردشگری دارای پتانسیل‌های فراوانی در زمینه‌های طبیعی، فرهنگی، اجتماعی و ... است که با رشد و گسترش این پتانسیل‌ها در زمینه گردشگری می‌تواند به عنوان یک

¹ Systems of Survival (Jacobs, 1992),

² Systems of Survival (Jacobs, 1992), The Nature of Economies (Jacobs, 2000) and Dark Age Ahead (Jacobs, 2004)

³ Creative Class

قطب گردشگری در ایران و جهان فعالیت کند. ضمن اینکه آمارها نشان از تأثیر خلاقیت بر گردشگری شهری دارند. علی رغم اهمیت فوق‌الذکر در پرداختن به شهرهای خلاق و مباحث مرتبط با گردشگری آن، کمتر پژوهشی در این ارتباط در سطح منطقه ای و بین شهری صورت پذیرفته است و تعداد معدود موجود نیز غالباً به بررسی یک شهر یا نواحی درون شهری با یکدیگر پرداخته اند (خانه آمار اصفهان، ۱۳۹۷). در این مقاله هدف مقایسه تطبیقی شهرهای شهرستان فلاورجان (شامل ۸ شهر) بر مبنای رویکرد شهر خلاق به منظور جذب گردشگر می باشد تا بدین ترتیب از طریق روش تحقیق توصیفی-تحلیلی مشخص گردد که ضعف‌ها و پتانسیل‌های گردشگری با تأکید بر رویکردهای شهر خلاق چگونه بوده است؛ در این راستا، ابتدا ادبیات نظری و تجربی پژوهش جهت دستیابی به سنجه‌هایی از شهر خلاق که موجب جذب گردشگر می باشد مرور می شود و سپس از طریق بکارگیری سنجه‌های مذکور در شهرهای این شهرستان، نقاط قوت و ضعف هر یک از مناطق شهری به همراه پیشنهادهاى ارتقاء بخشی هریک، به تفکیک ارائه می گردد.

مبانی نظری مرتبط با شهر و گردشگری خلاق

«شهر خلاق» شهری است که به دلیل اهمیت زیبایی‌شناختی و توانایی آن برای پرورش قدرت ادراک و ارتباطات مورد احترام است، جایی که تنوع فرهنگی غنیمت شمرده شده و بیان خلاقیت در تمام اشکال آن مورد تشویق قرار می‌گیرد و مردم می‌توانند در زندگی روزمره خود از فعالیت‌های خلاق لذت ببرند (شهبان و رهگذر، ۱۳۹۱: ۳۴). شهرهای خلاق شهرهایی هستند که قادرند راه‌های جدیدی برای مشکلات روزمره‌شان ارائه دهند (ربانی خوراسگانی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۶۱).

نظریه «شهر خلاق» از سال ۱۹۸۰ میلادی تاکنون به جایگاهی دست یافته است که با مصادیق بسیاری در سرتاسر جهان تصویری واضح در ذهن کارشناسان ایجاد کرده است. اما تعریفی که آن زمان از نظریه شهر خلاق ارائه گردید کمی دور از ذهن بود: «یک بیانیه که روش فکری و رویکردی را ترویج می‌کند و تأثیری قابل ملاحظه بر فرهنگ و کار جمعی دارد.» با کندوکاو در تاریخ معماری و شهرسازی برای رسیدن به ریشه‌های این نظریه به انتشار کتاب «کشف جدید» اثر «بتن ماک» در سال ۱۹۲۸ برمی‌خوریم که فلسفه برنامه ریزی منطقه‌ای را پایه ریزی نمود (داداش پور، ۱۳۸۷: ۴۴).

از دیدگاه «ریچارد فلوریدا» مؤلفه‌های اصلی خلاقیت شهری شامل سه مؤلفه هستند که به وسیله آن می‌توان گفت یک شهر تا چه حد خلاق است. این سه مؤلفه عبارتند از: استعداد، فناوری و بردباری. در بین سه زمینه خود «فلوریدا» برای بردباری اهمیت بیشتری قائل است. در واقع یکی از چالش‌های شهر خلاق ساخت یک اجتماع جذاب برای مردم است. مکانی که به مانند بستری خلاق باشد و همه سطوح کار و تفریح را دارا باشد. در واقع محیطی پیش‌بینی شده که قابلیت و بردباری پذیرش تنوع را داشته باشد و هم چنین تسهیلات و انتخاب‌های شیوه زندگی متنوعی که مردم می‌خواهند را نیز ایجاد نماید (Cotter, 2008: 33).

شعار یا خلاق باش یا بمیر، ضرورت جدید شهری است. در این راستا شهرها باید (طبقه‌ی خلاق جدید) با واحدهای همسایگی شیک، حس هنری و یک جو صمیمی انسانی را جذب کند، در غیر اینصورت راه «دیترویت» را در پیش خواهند گرفت (Peck, 2005: 740). ایده شهر خلاق یک نظریه کاملاً مثبت گراست و بر این موضوع

تأکید دارد که هر نوع رابطه‌ای بین شهروندان با سازمانها و ... بایستی کاملاً دو جانبه مبتنی بر رفع مشکلات شهری و ارتقای کیفیت زندگی است. نظریه شهر خلاق سعی دارد تا کیفیاتی را که تصویر ذهنی از یک شهر را برای شهروندان زیباتر می‌سازد تقویت نماید (غریب و حسین پور، ۱۳۹۱: ۱۱). حرکت به سمت ایجاد و تحقق شهر خلاق به دلایل جایگاه شهر به عنوان محل شکل‌گیری بسترهای جامعه دانایی، اهمیت و محور بودن شهرها در توسعه اقتصادی (اقتصاد دانایی)، جایگاه و اهمیت شهر به عنوان یکی از الزامات اساسی تشکیل خوشه‌های علم و فناوری و نقش و جایگاه شهرها در جذب، استفاده و حفظ سرمایه‌های انسانی خلاق (طبقه خلاق) بسیار ضروری و مهم می‌نماید (ربانی خوراسگانی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۶۰).

پایه‌های شهر خلاق را می‌توان در سه زمینه اقتصاد، فرهنگ و مکان در نظر گرفت. محیط‌های قابل اعتماد شهری با آزادی‌های تفریحی و فرهنگی مدیریت می‌شوند تا افراد خلاق را جذب و حفظ کنند. این نیروی کار در عوض، ثروت را در اقتصاد دانش گسترش می‌دهد. شهرها برای تولید ثروت، باید محیط‌های شهری قوی از نظر فرهنگی از طریق برنامه‌های بهتر که بین مکان، اقتصاد و فرهنگ یکپارچگی، ایجاد نماید، بسازند. شهرها به عنوان نظام‌های فرهنگی درک می‌شوند، که توسط میراث انسانی و طبیعی شکل گرفته‌اند و محصول ارزش‌ها و عقاید شهروندان خود است (قربانی و همکاران، ۱۳۹۲: ۸).

توجه به نکاتی که مانع شکل‌گیری شهرها و مناطق خلاقند و تلاش برای برطرف کردن آنها و تبدیل نقاط ضعف به قوت جهت دستیابی به توسعه پایدار شهری ضروری است. اصلی‌ترین مانع در حوزه جذب و پرورش استعدادها، خلاق نبود تضمین مناسب برای بازگشت سرمایه است که رفع این مشکل از طریق افزایش آگاهی عمومی و حمایت گسترده از استعدادهای نو امکان‌پذیر می‌باشد. با توجه به گسترش و پیشرفت روزافزون علم و فناوری لازم است مبحثی به نام شهر خلاق در برنامه‌های شهری گنجانده شود تا از این طریق توجه به نوآوری و محوریت دانش در جامعه طراحان و برنامه‌ریزان شهری نهادینه گردد (Florida, 2005: 26).

برای به وجود آمدن مناطق و شهرهای خلاق وجود برخی عناصر کلیدی است این موارد عبارتند از: اول، شبکه‌ای از شهروندان خلاق که از طریق زیرساخت‌های قوی (نرم افزاری و سخت افزاری) مرتبط هستند. دوم، بازار نیروی کار محلی خلاق که می‌تواند در توسعه خلاقیت در شهر، منطقه و جهان اثر گذار باشد. سوم، رقابت آزاد و همکاری بین مجموعه‌ای از شهرها که بتوانند عنصر خلاقیت را به منطقه و شهر تزریق کنند (مشکینی و همکاران، ۱۳۹۳: ۲۱۴). به طور کلی شهر خلاق از به هم آمیختگی سه عنصر مکان، انسان و سرمایه‌گذاری حاصل می‌شود. در هم آمیختگی سرمایه‌گذاری، مکان و انسان‌ها، باید به پنج نوآوری برسد: نوآوری در حوزه مدیریت شهری، مسائل مدنی، مسائل اقتصادی، مسائل اجتماعی و مسائل فرهنگی و هنری (رضاییان و همکاران، ۱۳۹۱: ۷۴).

از سوی دیگر ویژگی‌های عمومی هر شهر خلاق این است که مکانی جذاب برای کار کردن و زندگی شهروندان خود (به خصوص برای نسل جوان)، برای گردشگران (صنعت توریسم) توانمند در شکوفایی بخش‌های مختلف اقتصادی (از راه به کارگیری تکنولوژی و مدیریت صحیح آن) و همچنین مرکز جذب بنگاه‌های مختلف اقتصادی نوظهور باشد (ابراهیمی، ۱۳۸۷: ۵۴). از این رو ارتباط مستحکمی میان توسعه متغیرهای خلاقیت در شهرها و میزان موفقیت در امر گردشگری است؛ به عبارت دیگر آنچه که در عصر فعلی در ارتباط با گردشگری اهمیت پیدا کرده است، دگردیسی گردشگری از فعالیتی خدماتی به سمت «گردشگری خلاق» است که مکان آن نیز در شهرهای

خلاق قابل پیگیری است. در واقع امروزه با تغییرات فرهنگی و اقتصادی و تکنولوژیکی ایجاد شده در گردشگری و گذار از اقتصاد کشاورزی، صنعتی و خدماتی به اقتصاد تجربه و مطرح شدن متغیرهایی نظیر خدمات رفاهی و فرهنگی و زیبایی شناختی و به یادماندنی از طریق تجربه فرد (Pine & Gilmore, 1998)، گردشگری با معنای جدیدتری ارائه گردیده است و بنیان های اقتصاد فرهنگی، از شیفتگی برای فرهنگ متعالی به سوی حمایت از صنایع خلاق و نمادین و رشد فرهنگ خلق مشارکتی پیش رفته است (Sacco, 2011) به نقل از بسته نگار و همکاران، (۱۳۹۶).

بر اساس ادبیات نظری و تجربی فوق الاشاره در ارتباط با شهر و گردشگری خلاق و ویژگی های آنها، می توان متغیرها و سنجه های ارزیابی شهرها بر اساس خلاقیت و گردشگری را در قالب ۷ مولفه شامل تسهیلات و خدمات کارکردی، گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی، حمل و نقل، اجتماعی، دید و منظر، نهادی به صورت جدول زیر تقسیم بندی نمود.

جدول ۱. سنجه هایی از شهر خلاق که موجب جذب گردشگر می شود

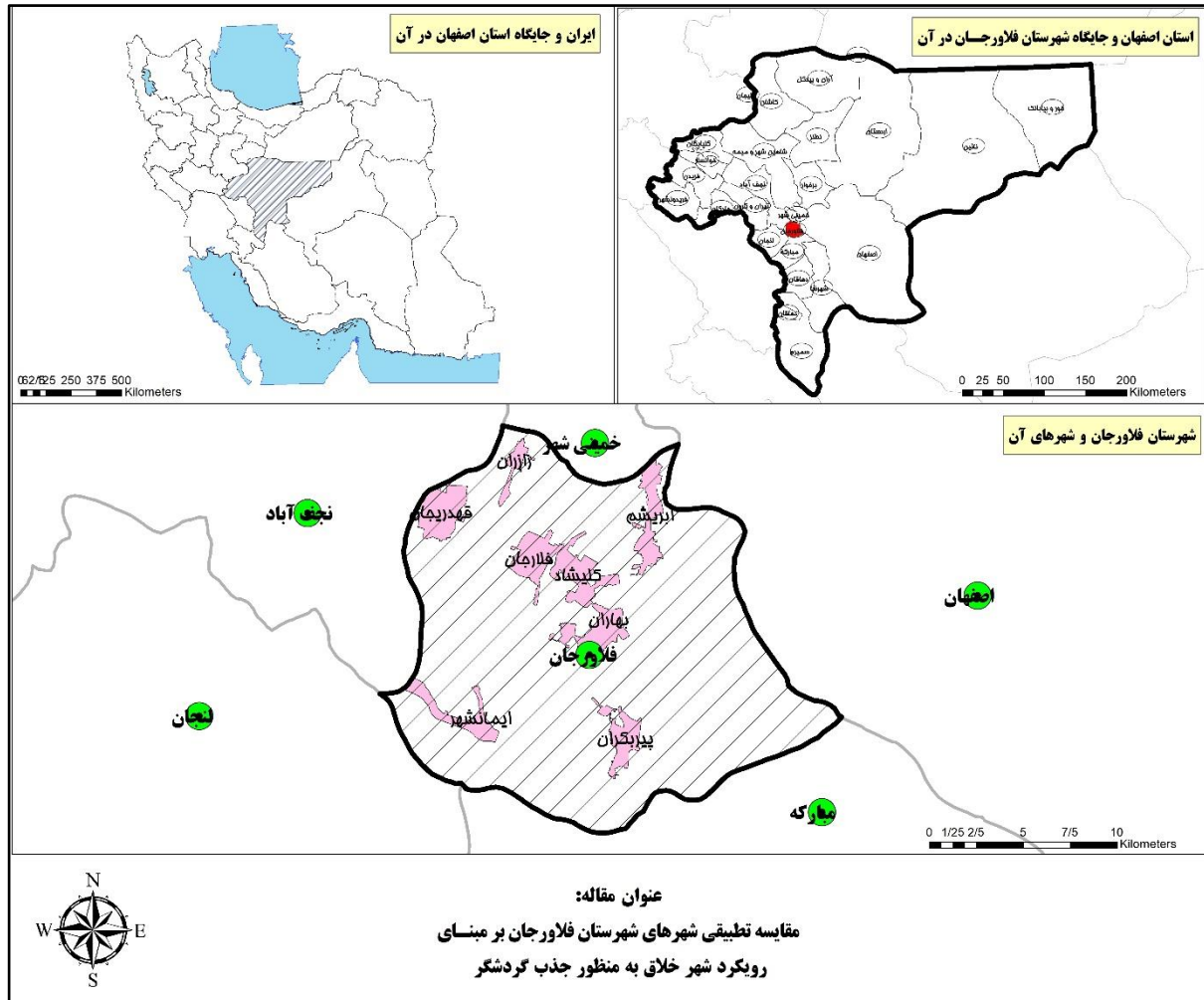
مؤلفه	سنجه	منابع
تسهیلات و خدمات کارکردی	سطح و سرانه مراکز تجاری و خرید	محمودی و ربانی ابوالفضلی، ۱۳۹۴؛ مختاری ملک آبادی و همکاران، ۱۳۹۳؛ ضرابی و همکاران، ۱۳۹۳؛ قربانی و همکاران، ۱۳۹۲؛ رفیعیان و شعبانی، ۱۳۹۴؛ بزرگ قلانی، ۱۳۸۷؛ رضوانی، ۱۳۷۹؛ زنگی آبادی و همکاران، ۱۳۹۱؛ رضائیان قراگزلو و همکاران، ۱۳۹۱
	تعداد مراکز تجاری و خرید به نسبت جمعیت	
	کیفیت ارائه خدمات	
	میزان رضایتمندی مخاطبان	
	تعداد بازارچه های محلی	
	کیفیت ارائه خدمات	
	میزان رضایتمندی مخاطبان	
	تعداد مراکز فرهنگی و هنری به نسبت جمعیت	
	سطح و سرانه مراکز فرهنگی و هنری	
	تعداد مخاطبان در سال	
	وجود یا عدم وجود رویدادهای فرهنگی و هنری	
	میزان رضایتمندی از برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری	
	سطح و سرانه هتل ها و مراکز اقامتی	
	تعداد هتل ها و مراکز اقامتی	
گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی	کیفیت هتل ها از منظر تعداد ستاره	برندگی و نعمتی، ۱۳۹۱؛ صداقت جهرمی، ۱۳۸۹؛ رحیمی، ۱۳۹۲؛ رفیعیان و شعبانی، ۱۳۹۴؛ ضرابی و همکاران، ۱۳۹۳؛ مختاری ملک آبادی و همکاران، ۱۳۹۳؛ قربانی و همکاران، ۱۳۹۲؛ محمودی و ربانی ابوالفضلی، ۱۳۹۴
	میزان برخورداری از مواضع گردشگری (ابنیه تاریخی و موزه ها و ..)	
	تعداد بازدید کنندگان در سال از مواضع گردشگری	
	تعداد مغازه های فروش اغذیه سنتی و صنایع غذایی سنتی	
	تعداد مراکز مذهبی (مساجد و امامزاده ها) به نسبت جمعیت	
	سطح و سرانه مراکز مذهبی (مساجد و امامزاده ها)	
UNESCO, 2006; Sasaki, 2008; Musturd, 2004; Cotter, 2008	UNESCO, 2006; Scott, 2006	

حمل و نقل	تعداد پایانه های مسافری	رضوانی، ۱۳۷۹؛ ضائبان و همکاران، ۱۳۹۱؛ رفیعان، ۱۳۸۹
	تعداد فرودگاه ها	
	تعداد خطوط راه آهن	
	بررسی وضعیت ارائه خدمات	
اجتماعی	میزان رضایتمندی از تنوع گونه های حمل و نقل عمومی	بررسی وضعیت امنیت به صورت ذهنی
	بررسی وضعیت نحوه ی خدمات رسانی حمل و نقل عمومی در ساعات مختلف (صبح زود یا شب)	
دید و منظر	میزان رضایتمندی از ظاهر معماری محیط	غفاری، ۱۳۸۱؛ قربانی و همکاران، ۱۳۹۲
نهادی	میزان برخورداری از نهادهای غیردولتی و محلی گردشگری	Baeker & Murray, 2008
		بزرگ قلانی، ۱۳۸۷؛ قربانی و همکاران، ۱۳۹۲؛ پاپلی یزدی و سقایی، ۱۳۹۰؛ اکبری مطلق، ۱۳۹۲؛ رضوانی، ۱۳۷۹
		Richards & Raymond, 2000

روش شناسی و معرفی محدوده مورد مطالعه

این پژوهش در شهرهای شهرستان فلاورجان در سال ۱۳۹۷ انجام گرفته است و جامعه آماری شامل کلیه شهروندان این شهرستان که معادل ۲۴۹۸۱۴ نفر می باشد که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده، از این بین ۳۸۳ نفر برای نمونه گیری و تکمیل پرسشنامه انتخاب شده اند. این پژوهش از نظر هدف، در دسته ی تحقیقات کاربردی جای می گیرد. و بر اساس ماهیت از نوع توصیفی - تحلیلی و از نوع مقطعی می باشد. اطلاعات مورد نیاز به منظور بررسی سنجه ها و رتبه بندی مناطق شهری شهرستان، به روش اسنادی و میدانی (از نوع مشاهده، مصاحبه و پرسشنامه) جمع آوری شده است؛ بدین منظور، آمارنامه ها و اسناد دولتی به عنوان منبع اطلاعاتی مبنا در این پژوهش در نظر گرفته شده و برای تکمیل و به روز رسانی اطلاعات مورد نیاز، به سازمان ها و نهادهای دولتی (شامل راه و شهرسازی، استانداری، فرمانداری، بخشداری، میراث فرهنگی و گردشگری) و عمومی (شهرداری) مراجعه شد. شایان ذکر است که سنجه های عنوان شده، که شامل ۳۴ سنجه می باشد انتخاب شده و به عنوان چارچوب نظری و تجربی پژوهش، نشان داده شده است. پس از جمع آوری داده های مورد نیاز، رتبه بندی مناطق به روش ماتریس گولر و با بهره گیری از نرم افزار SPSS صورت پذیرفته است. بدین صورت که از طریق روش نمونه گیری کیفی از نوع موارد خاص، تعداد ۳۰ پرسشنامه در اختیار متخصصین قرار گرفت و از آنها خواسته شد تا ضرایب اهمیت سنجه ها نسبت به یکدیگر را صرفاً بر مبنای موضوع مورد نظر و فارغ از منطقه قرار گیری و موضع آنها، به صورت دودویی امتیاز دهی کنند. این پرسشنامه از دو بخش مجزا تشکیل شده است که در بخش نخست به بررسی میزان تأثیر گذاری و امتیاز مؤلفه های پژوهش یعنی (۱) تسهیلات و خدمات کارکردی (۲) گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی (۳) حمل و نقل (۴) اجتماعی (۵) دید و منظر (۶) نهادی و در بخش دوم به بررسی میزان تأثیرگذاری ۳۴ سنجه در نظر گرفته شده برای پژوهش پرداخته گردیده است. میزان تأثیرگذاری هرکدام از مؤلفه و سنجه های ارائه شده از (۱) (تأثیر بسیار کم) تا (۱۰) (تأثیر بسیار زیاد) مورد بررسی قرار گرفت. پس از جمع آوری پرسشنامه ها با کمک میانگین وزنی تهیه شده از پرسشنامه، یک وزن نهایی برای هرکدام از مؤلفه ها و سنجه های ذیربط تنظیم گردید. در پایان نیز مناطق شهری شهرستان اولویت بندی شده و با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) در قالب نقشه ای یکپارچه ارائه گردید. محدوده مورد مطالعه نیز شهرهای شهرستان

فلاورجان در استان اصفهان می باشد که شامل ۸ شهر پیربرکان، بهاران، فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، ابریشم، ایمانشهر، قهدریجان و زازران طبق تصویر ۱ می باشد.

تصویر ۱. تقسیمات سیاسی استان اصفهان و موقعیت شهرستان فلاورجان و شهرهای آن (منبع: نگارنده)

یافته های پژوهش

به منظور رتبه بندی مناطق شهری شهرستان فلاورجان از نظر خلاقیت به منظور گردشگری، در ابتدا داده های مرتبط با هر سنجه برای این مناطق جمع آوری گردید. سپس امتیاز مربوط به هر سنجه به نمره استاندارد تبدیل شد. از طرف دیگر برای هر یک از مؤلفه ها و سنجه های زیر مجموعه ی آنها و با استناد به پرسشنامه های تهیه شده از گروه متخصص، ضرایب اهمیتی لحاظ گردید و در ادامه، نمره استاندارد شده در ضرایب اهمیت، امتیاز نهایی هر سنجه برای هر منطقه شهری را مشخص نمود (جدول ۲ و تصویر ۲). شایان ذکر است که میزان آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۷۷۲ است که بیانگر قابل اعتماد بودن نتایج می باشد. همچنین، به منظور دستیابی به شناخت بهتر از وضعیت برخورداری از امکانات به لحاظ خلاقیت به منظور جذب گردشگر، در میان این مناطق شهری و ارائه اولویت تخصیص این امکانات، مناطق شهری در ۸ رده بر اساس میزان خلاقیت به منظور گردشگری طبق تصویر ۳ رتبه بندی شده اند. که عبارتند از:

اولویت اول: شهر کلیشاد و سودرجان اولویت اول را به خود اختصاص می‌دهد. این منطقه شهری از نظر این مؤلفه‌ها که شامل (تسهیلات و خدمات کارکردی، حمل و نقل، گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی، اجتماعی و دید و منظر) وضعیت بسیار مطلوبی را داراست. بنابراین در اولویت هشتم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

اولویت دوم: شهر ابریشم اولویت دوم را به خود اختصاص می‌دهد و از این نظر وضعیت مطلوبی را داراست بنابراین در اولویت هفتم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

اولویت سوم: شهر پیربکران اولویت سوم را به خود اختصاص می‌دهد و از این نظر وضعیت نسبتاً مطلوبی داراست بنابراین در اولویت ششم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

اولویت چهارم: شهر بهاران اولویت چهارم را به خود اختصاص می‌دهد و بنابراین در اولویت پنجم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

اولویت پنجم: شهر فلاورجان اولویت پنجم را به خود اختصاص می‌دهد و بنابراین در اولویت چهارم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

اولویت ششم: شهر ایمانشهر اولویت ششم را به خود اختصاص می‌دهد این منطقه شهری از این نظر وضعیت نسبتاً محرومی را داراست بنابراین در اولویت سوم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

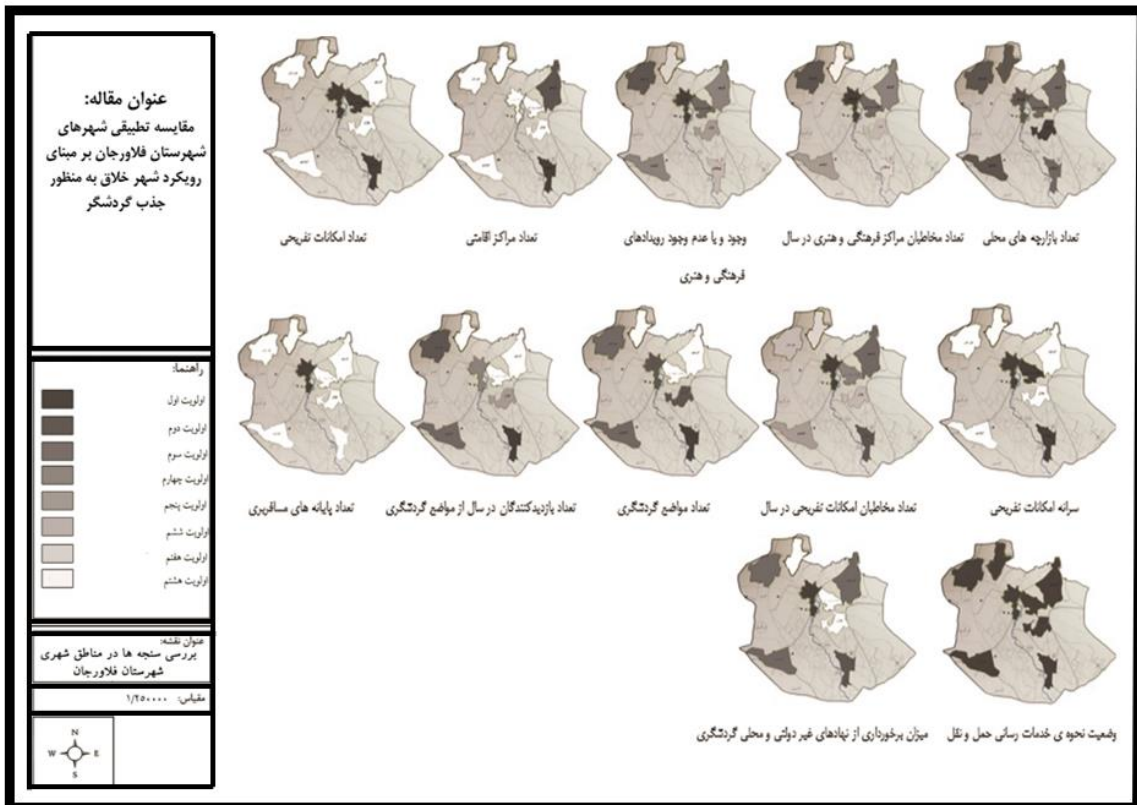
اولویت هفتم: شهر قهدریجان اولویت هفتم را به خود اختصاص می‌دهد این منطقه شهری از این نظر وضعیت محرومی را داراست بنابراین در اولویت دوم برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

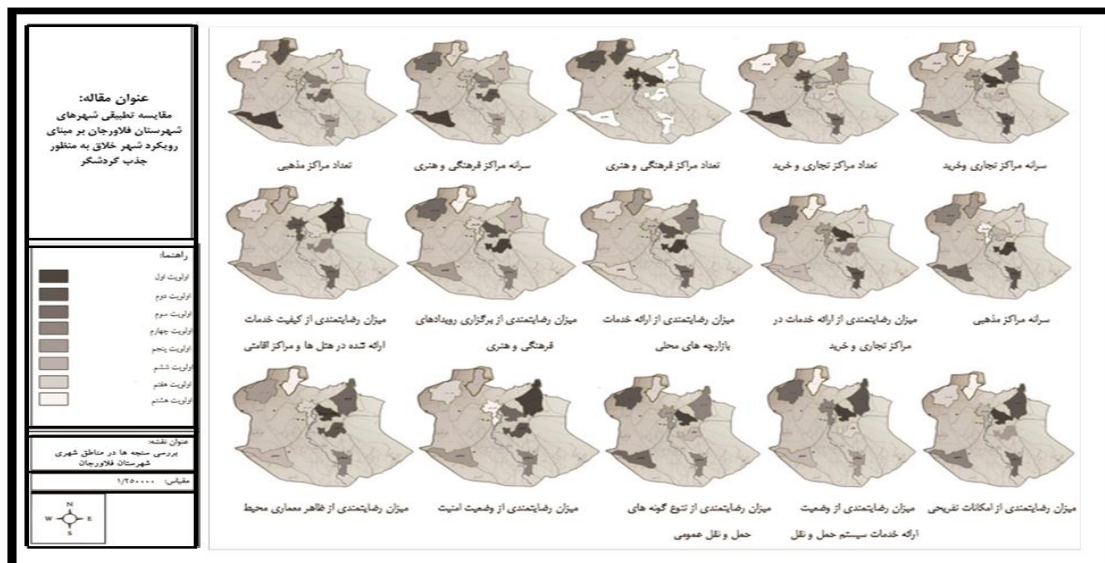
اولویت هشتم: شهر زازران اولویت هشتم را به خود اختصاص می‌دهد. این منطقه شهری از نظر این مؤلفه‌ها (نهادی، تسهیلات و خدمات کارکردی، گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی، حمل و نقل، اجتماعی و دید و منظر) وضعیت بسیار محرومی را داراست. بنابراین در اولویت اول برنامه ریزی قرار می‌گیرد.

جدول ۲. امتیازها و ضرایب اهمیت‌های مولفه‌ها و سنجه‌های مختلف و امتیاز نهایی آن‌ها

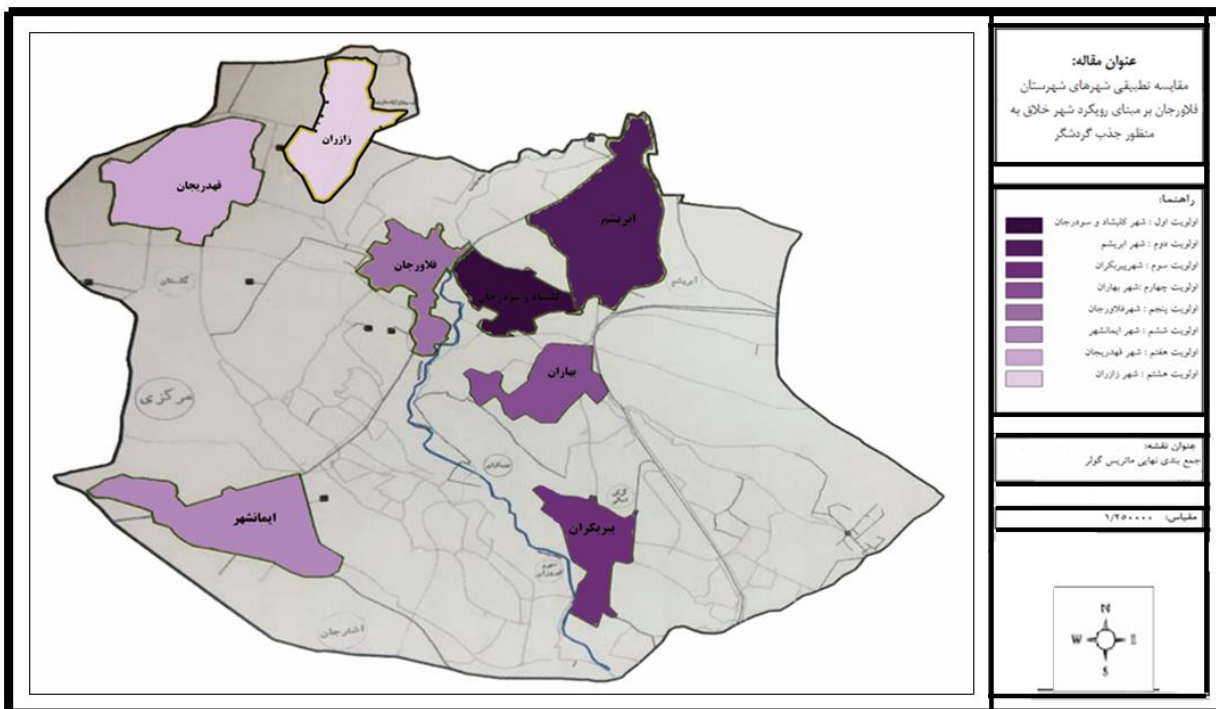
مؤلفه	ضریب اهمیت مؤلفه	سنجه	ضریب ب	ضریب ب	امتیاز استاندارد شده										امتیاز نهایی				
					فلاورجان	سودرجان	کلیشاد	قهدریجان	ایمانشهر	ابریشم	بهاران	زازران	پیربکران	فلاورجان	سودرجان	کلیشاد	قهدریجان	ایمانشهر	ابریشم
تسهیلات و خدمات کارکردی	۰/۱۸	سطح و مراکز تجاری و خرید	۰/۰۹۱	۰/۰۱۶	۰/۴۳	۰/۶۵	۰/۲۲	۱/۰۰	۰/۶۲	۰/۵۸	۰/۰۲	۰/۰۰	۰/۰۷	۰/۱۰	۰/۰۳	۰/۰۶	۰/۰۹	۰/۰۰	۰/۰۰
تعداد مراکز تجاری و خرید به نسبت جمعیت	۰/۰۸۳	۰/۰۱۵	۰/۰۹۵	۰/۹۲	۰/۳۲	۰/۵۵	۰/۵۵	۱/۰۰	۰/۳۷	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۰	
کیفیت ارائه خدمات	۰/۰۸۶	۰/۰۱۶	۰/۰۱۴	۱/۰۰	۰/۵۵	۱/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۷	۰/۳۷	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۰	
میزان رضایتمندی مخاطبان	۰/۰۶۷	۰/۰۱۲	۰/۱۴	۱/۰۰	۰/۵۵	۱/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۷	۰/۳۷	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۰	
تعداد بازارچه‌های محلی	۰/۰۴۳	۰/۰۰۸	۰/۰۶۲	۱/۰۰	۰/۱۴	۱/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۷	۰/۳۷	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۰	
کیفیت ارائه خدمات	۰/۰۷۱	۰/۰۱۳	۰/۰۱۱	۰/۶۹	۰/۱۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۲۸	۰/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
میزان رضایتمندی مخاطبان	۰/۰۶۹	۰/۰۱۲	۰/۰۱۱	۰/۶۹	۰/۱۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۲۸	۰/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
تعداد مراکز فرهنگی و هنری به نسبت جمعیت	۰/۰۲۸	۰/۰۰۵	۰/۰۳۳	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۲۸	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
سطح و سرانه	۰/۰۴۰	۰/۰۰۷	۱/۰۰	۰/۲۹	۰/۸۷	۰/۱۶	۰/۸۷	۰/۲۸	۰/۰۹	۰/۲۸	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۷	۰/۰۲	۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۰	

اجتماعی	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۸۸	۰/۳۱	۰/۶۳	۱/۰۰	۰/۹۰	۰/۵۲	۰/۶۴	۰/۰۰	۰/۲۰	۰/۷۸	۰/۵۸	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۱۳	۰/۶۰
دید و منظر	۰/۱۶	۰/۰۰	۰/۱۶	۰/۰۰	۱/۰۰	۰/۵۴	۰/۴۵	۰/۹۱	۰/۴۱	۰/۰۰	۰/۷۱	۰/۳۰	۰/۱۶	۰/۸۶	۰/۷۲	۰/۴۶	۰/۶۶	۰/۰۰	۰/۱۴
نهادی	۰/۱۰	۰/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۰	۰/۴۵	۰/۱۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۵۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۵۷
مجموع	۱/۰۰	-	-	-	۰/۵۸	۰/۶۲	۰/۷۴	۰/۸۷	۰/۸۷	۰/۴/۴	۰/۵۳	۰/۴۹۵	۰/۸۳۵	۰/۴۲۳	۰/۴۶۲	۰/۶۵۱	۰/۵۶۵	۰/۱۸۷	۰/۶۰۰

تصویر ۲. بررسی سنجه ها در مناطق شهری شهرستان فلاورجان

تصویر ۳. اولویت بندی مناطق شهری شهرستان فلاورجان بر اساس میزان خلاقیت به منظور گردشگری

نتیجه گیری

در این مقاله، امکان سنجی و توسعه شهرهای شهرستان فلاورجان بر مبنای رویکرد شهر خلاق به منظور جذب گردشگر مورد بررسی قرار گرفت. به همین منظور از طریق مرور ادبیات نظری و تجربی، سنجه های مرتبط با موضوع در قالب شش مؤلفه کلی «تسهیلات و خدمات کارکردی»، «گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی»، «حمل و نقل»، «اجتماعی»، «دید و منظر» و «نهادی»، طبقه بندی و در ۸ شهر این شهرستان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سوال اصلی آن بود که بر اساس مولفه های فوق الذکر به صورت منحصر به فرد از یک سو و به صورت تلفیقی از سوی دیگر کدامیک از شهرهای شهرستان فلاورجان

امتیاز بالاتر و کدامیک امتیاز پایین تری را دریافت می کنند و ضعف ها و پتانسیل های گردشگری با تأکید بر رویکردهای شهر خلاق در این شهرهای ۸ گانه به چه صورت است؟

نتایج حاصله، نشانگر توزیع نامتوازن این مؤلفه ها و همچنین سنجه ها در سطح شهرهای این شهرستان است به طوری که در شهر زازران وضعیت بسیار محرومی از این نظر دارد و نیازمند توجه ویژه و قرارگیری در اولویت اول برنامه ریزی می باشد. شهر قهدریجان از این حیث با کمبود مواجه است و جزء منطقه شهری محروم محسوب شده و در اولویت دوم برنامه ریزی قرار می گیرد. شهر ایمانشهر وضعیت نسبتاً محرومی را داراست و در اولویت سوم برنامه ریزی قرار می گیرد. دو شهر فلاورجان و بهاران به ترتیب اولویت چهارم و پنجم برنامه ریزی را به خود اختصاص می دهند. شهر پیربکران که در سطح نسبتاً مطلوبی به لحاظ خلاقیت در جهت گردشگری را داراست و در اولویت ششم برنامه ریزی قرار دارد. شهر ابریشم از وضعیت مطلوبی برخوردار است و اولویت هفتم برنامه ریزی را به خود اختصاص می دهد. در پایان، شهر کلیشاد و سودرجان که در دسته ی منطقه ی شهری بسیار برخوردار قرار می گیرد، بدین معنا که در وضعیت مطلوب تری نسبت به سایر مناطق داشته و در اولویت آخر برنامه ریزی قرار می گیرد.

در ادامه نیز هر یک از امکانات به لحاظ خلاقیت آورده شده و شهرهای دارای این امکانات بر اساس لیست و امتیازهای مربوطه در قالب جدول ۳ ارائه گردیده است. ضمن اینکه با استناد به نتایج حاصل از بررسی سنجه ها در سطح مناطق شهری این شهرستان و مشخص شدن نقاط قوت و ضعف هریک از آنها در زمینه خلاقیت در جهت گردشگری، در جدول ۴ پیشنهادهایی برای برطرف کردن محرومیت مناطق از این حیث و اولویت رسیدگی به آنها ارائه گردیده است. با توجه به این جدول می توان گفت که مهم ترین معضل در غالب این مناطق شهری به لحاظ خلاقیت در جذب گردشگر، بحث ضعف در بررسی وضعیت کمی هتل ها و مراکز اقامتی و نیز امکانات تفریحی از مؤلفه «تسهیلات و خدمات کارکردی»، وضعیت کمی گردشگری از مؤلفه «گردشگری، اوقات فراغت و رفاهی» و نیز وضعیت کمی سیستم حمل و نقل شهری از مؤلفه «حمل و نقل» می باشد. که لازم است جهت ارتقای وضعیت گردشگری و خلاقیت شهری در شهرهای این شهرستان، مورد توجه جدی قرار گیرد. لذا پیشنهاد می شود تا در جهت رفع محدودیت ها برنامه ریزی گردد تا بتوان سایر مناطق را به سوی خلاقیت در جهت گردشگری رهنمود ساخت. شایان ذکر است که علاوه بر موارد فوق و در سطحی فراتر، کل شهرستان با چالش های دیگری نظیر مسئله آلودگی هوا، خشکی زاینده رود، پایین بودن کیفیت ظاهر معماری محیط و نهادهای غیر دولتی و محلی گردشگری نسبتاً ضعیف روبروست که تأثیر جدی در جهت جذب گردشگر آن خواهد گذاشت. همچنین نبود قابلیت های کافی اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و تجربه کافی برای میزبانی از گردشگران، موضوعی جدی بر سر موضوع پژوهش در شهرها محسوب می گردد.

جدول ۳. امکانات شهرهای شهرستان فلاورجان به لحاظ خلاقیت در جهت توسعه گردشگری

امکانات به لحاظ خلاقیت	شهرهای دارای امکانات به لحاظ خلاقیت
برخورداری از نهادهای غیر دولتی و محلی گردشگری	فلاورجان، پیربکران
تعداد بازارچه های محلی	فلاورجان، قهدریجان، ایمانشهر، بهاران،
تعداد بازدیدکنندگان از مواضع گردشگری	قهدریجان، ابریشم، پیربکران
تعداد بناهای تاریخی یا واجد ارزش با قدمت زیاد	فلاورجان، بهاران، پیربکران
تعداد پایانه های مسافربری	فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، قهدریجان،
تعداد مخاطبان امکانات تفریحی	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، زازران،
تعداد مخاطبان مراکز فرهنگی و هنری	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، ایمانشهر،
تعداد مراکز اقامتی	ابریشم، پیربکران
تعداد مراکز تجاری و خرید	فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، زازران
تعداد مراکز تفریحی	فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، پیربکران

تعداد مراکز فرهنگی	فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، قهدریجان،
تعداد مراکز مذهبی (مساجد و امامزاده ها)	کلیشاد و سودرجان، ایمانشهر، بهاران، زازران
رضایتمندی از وضعیت امنیت	کلیشاد و سودرجان، ایمانشهر، ابریشم،
رضایتمندی از تنوع حمل و نقل	کلیشاد و سودرجان، ابریشم
رضایتمندی از خدمات حمل و نقل	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، ایمانشهر،
رضایتمندی از محیط ظاهری و معماری	کلیشاد و سودرجان، ابریشم، پیربکران
رضایتمندی از مراکز خرید و تجاری	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، پیربکران
رضایتمندی از امکانات تفریحی	کلیشاد و سودرجان، ایمانشهر، ابریشم،
رضایتمندی از برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، ابریشم،
رضایتمندی از خدمات بازارچه های محلی	کلیشاد و سودرجان، ابریشم، بهاران، پیربکران
رضایتمندی از کیفیت خدمات هتل ها و مراکز اقامتی	کلیشاد و سودرجان، ابریشم، پیربکران
سطح و سرانه امکانات تفریحی	فلاورجان، کلیشاد و سودرجان، قهدریجان
سطح و سرانه مراکز فرهنگی	کلیشاد و سودرجان، قهدریجان، ایمانشهر،
سطح و سرانه مراکز مذهبی	ایمانشهر، بهاران، پیربکران
سطح و سرانه هتل ها و مراکز اقامتی	ابریشم، بهاران، پیربکران
کیفیت هتل از نظر ستاره	فلاورجان، ابریشم، بهاران
وجود رویداد فرهنگی	قهدریجان، ایمانشهر، ابریشم، بهاران

شهرهایی که شامل این امکانات نمی باشند دچار محدودیت هایی از نظر خلاقیت در مناطق شهری در جذب گردشگری باشند که در جدول بعد به منظور ارتقاء این شهرها به لحاظ خلاقیت پیشنهادهایی ارائه می گردد.

جدول ۴: ارائه پیشنهادات جهت ارتقای شهر و گردشگری خلاق

ردیف	محدودیت ها به لحاظ خلاقیت	اسم شهرها	ارائه پیشنهادات
۱	رضایتمندی از مراکز خرید و تجاری	فلاورجان/قهدریجان/ ایمانشهر/ ابریشم/ بهاران/ زازران	در برنامه های آتی به بهبود در کیفیت و نیز توسعه و تنوع این مراکز در شهرهای ذکر شده توجه شود. و نیز صنوف تجاری در راستای خواسته ی شهروندان هدایت شوند.
۲	رضایتمندی از خدمات بازارچه های محلی	فلاورجان/قهدریجان/ ایمانشهر/ زازران	در برنامه های آتی به ساخت و بهبود در کیفیت و نیز تنوع و توسعه کالاهای ارائه شده در بازارچه های محلی و همچنین نظارت بر فروش و قیمت کالا در این مراکز در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۳	رضایتمندی از برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری	فلاورجان/ ایمانشهر/ زازران/ پیربکران	در برنامه های آتی به شناخت نیازهای فرهنگی شهروندان و اطلاع رسانی از برگزاری این دسته از رویدادها و نیز تنوع در برگزاری برنامه ها، مراسم ها و اعیاد در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۴	رضایتمندی از کیفیت خدمات هتل ها و مراکز اقامتی	فلاورجان / ایمانشهر / بهاران / زازران	در برنامه های آتی با توجه به نیاز مردم به احداث هتل و مراکز اقامتی در شهرهای ذکر شده پرداخته شود و با استفاده از تکنولوژی جدید و امکانات به روز در این مراکز و نیز در محیط اطراف آن میزان رضایتمندی افراد را افزایش داد.
۵	رضایتمندی از امکانات تفریحی	فلاورجان / قهدریجان / بهاران / زازران	در برنامه های آتی در شهرهای ذکر شده با آگاهی یافتن از سلیق و خواسته های افراد و تنوع دادن به امکانات تفریحی رضایتمندی مردم را افزایش داد.
۶	رضایتمندی از خدمات حمل و نقل	فلاورجان / بهاران / زازران	در برنامه های آتی با ایجاد تنوع و افزایش تعداد وسایل حمل و نقل و نیز به روز بودن آن ها در شهرهای ذکر شده میزان رضایتمندی افراد را افزایش داد.
۷	رضایتمندی از تنوع حمل و نقل	فلاورجان / قهدریجان / ایمانشهر / بهاران / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی با استفاده از وسایل حمل و نقل گوناگون از جمله تاکسی، اتوبوس، مینی بوس و ... جهت رفاه حال همشهریان در شهر های ذکر شده میزان رضایتمندی افراد را افزایش داد.
۸	رضایتمندی از امنیت	فلاورجان / قهدریجان / زازران	در برنامه های آتی با استفاده از تجارب و توجیه نهادهای امنیتی (نیروی انتظامی و ...)،

	و نیز نورپردازی مناسب در شب در شهرهای ذکر شده رضایت افراد را افزایش داد.		
۹	رضایتمندی از محیط ظاهری و معماری	فلاورجان / قهدریجان / ایمانشهر / بهاران / زازران	در برنامه های آتی با اختصاص دادن بودجه مناسب برای ساخت، تعمیر، مرمت و بازسازی ظاهر معماری محیط در شهرهای ذکر میزان رضایتمندی افراد را افزایش داد.
۱۰	تعداد مخاطبان مراکز فرهنگی و هنری	فلاورجان / ابریشم / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی با بالا بردن سطح کیفیت و درگیر نمودن افراد با نفوذ برای ایجاد زمینه شرکت در این مراکز از جمله (شوراهای، مدارس و ...) باعث تعداد مخاطبان بیشتر این مراکز در شهرهای ذکر شده خواهد شد.
۱۱	تعداد بازدیدکنندگان مواضع گردشگری	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / ایمانشهر / بهاران / زازران	در برنامه های آتی با ساخت و نیز حفظ و نگهداری و همچنین اطلاع رسانی نسبت به وجود مواضع گردشگری بازدید کنندگان را در شهرهای ذکر شده افزایش داد.
۱۲	وجود رویداد فرهنگی	فلاورجان / پیربکران / کلیشاد و سودرجان / زازران	در برنامه های آتی به برگزاری رویدادهای فرهنگی در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۱۳	سطح و سرانه هتل ها و مراکز اقامتی	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / زازران	در برنامه های آتی بخشی از بودجه ی شهر به ساخت هتل ها و مراکز اقامتی در شهرهای ذکر شده اختصاص داده شود.
۱۴	سطح و سرانه مراکز فرهنگی	فلاورجان / ابریشم / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی به بهبود کیفیت و ایجاد مراکز فرهنگی بیشتر در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۱۵	سطح و سرانه مراکز مذهبی	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ابریشم / زازران	در برنامه های آتی به بهبود کیفیت و ایجاد مراکز مذهبی بیشتر در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۱۶	تعداد مراکز مذهبی	فلاورجان / قهدریجان / ابریشم / پیربکران	در برنامه های آتی به ایجاد مراکز مذهبی در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۱۷	تعداد مراکز اقامتی	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / بهاران / زازران	در برنامه های آتی به ساخت و ایجاد مراکز اقامتی بیشتر در شهرهای ذکر شده پرداخته شود.
۱۸	تعداد مخاطبان امکانات تفریحی	فلاورجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران	در برنامه های آتی با ایجاد انگیزه و رغبت در افراد از طریق بهبود سطح کیفیت و کمیت این مراکز تعداد مخاطبان را در شهرهای ذکر شده افزایش داد.
۱۹	تعداد فرودگاه ها	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران / پیربکران	فرودگاه در شهرهای شهرستان فلاورجان وجود ندارد و امکان ایجاد آن نیز مشکل است
۲۰	تعداد خطوط راه آهن	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی بتوان به ایجاد خطوط راه آهن و یا قطار شهری برای بهبود کیفیت حمل و نقل درون یا برون شهری پرداخت.
۲۱	تعداد مغازه های فروش اغذیه سنتی و صنایع غذایی سنتی	فلاورجان / کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی بر اساس نیاز افراد و متناسب با ذائقه ها به ایجاد این مغازه ها و تبلیغات جهت فرهنگ سازی بیشتر مردم نسبت به سلامت غذای سنتی در مقایسه با غذاهای دارای ارزش غذایی کمتر و نیز آموزش این نوع غذاها به جوانان در جهت اشتغال آنان در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۲۲	تعداد بازارچه های محلی	کلیشاد و سودرجان / ابریشم / پیربکران	در برنامه های آتی بتوان بخشی از فضای خالی و بلا استفاده شهر را به این بازارها در شهرهای ذکر شده اختصاص داد.
۲۳	تعداد بناهای تاریخی یا	کلیشاد و سودرجان /	در برنامه های آتی به ساخت و نیز حفظ و بازسازی این بناها در شهرهای ذکر شده

اجدازش با قدمت زیاد	قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / زازران	پرداخته شود.
۲۴ کیفیت هتل از نظر ستاره	کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / زازران / پیربکران	در برنامه های آتی به ساخت هتل، اقامتگاه و یا مسافرخانه با کیفیت بالا در شهرهای ذکر شده پرداخته شود.
۲۵ برخورداری از نهادهای غیردولتی و محلی گردشگری	کلیشاد و سودرجان / قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران	در برنامه های آتی به ساخت این نهادها در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۲۶ تعداد مراکز تجاری و خرید	قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / پیربکران	در برنامه های آتی به ایجاد این مراکز در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۲۷ تعداد مراکز تفریحی	قهدریجان / ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران	در برنامه های آتی به ایجاد این مراکز از جمله ساخت فضای سبز بیشتر و شهرسازی و ... در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۲۸ سطح و سرانه امکانات تفریحی	ایمانشهر / بهاران / زازران	در برنامه های آتی سطح و سرانه این مراکز را در شهرهای ذکر شده افزایش داد.
۲۹ تعداد مراکز فرهنگی	ایمانشهر / ابریشم / بهاران / پیربکران	در برنامه های آتی به ساخت یا اختصاص ساختمان های بلا استفاده برای این مراکز در شهرهای ذکر شده توجه شود.
۳۰ تعداد پایانه های مسافری	ایمانشهر / ابریشم / بهاران / زازران	در برنامه های آتی به ایجاد پایانه مسافری و تنوع در وسایل حمل و نقل در شهرهای ذکر شده توجه شود.

منابع

- اکبری مطلق، مصطفی (۱۳۹۲)، بررسی ابعاد نظریه شهر خلاق و تأثیر آن بر توسعه شهری پایدار با تأکید بر تجارب جهانی، همایش ملی معماری پایدار و توسعه شهری، بوکان
- ابراهیمی، مهران (۱۳۸۷)، نشست شهر خلاق: مفاهیم، سیاست‌ها، مطالعه موردی از شهرهای موفق و ناموفق. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، تیرماه، فرهنگسرای نیاوران، تهران.
- برندگی، بدری و نعمتی، داریوش (۱۳۹۱)، گردشگری خلاق راهی به سوی آینده. همایش گردشگری و طبیعت گردی ایران زمین، همدان.
- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، محمد (۱۳۹۰)، گردشگری (ماهیت و مفاهیم)، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- داداش پور، هاشم (۱۳۸۷)، جزوه درسی روش های برنامه ریزی منطقه ای. گروه شهرسازی، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران.
- ربانی خوراسگانی، علی؛ ربانی خوراسگانی، رسول، ادیبی سده، مهدی و مؤذنی، احمد (۱۳۹۰)، بررسی نقش تنوع اجتماعی در ایجاد شهرهای خلاق و نوآور (مورد مطالعه: اصفهان). جغرافیا و توسعه، دوره ۹ (۲۱)، ۱۵۹-۱۸۰.
- رفیعیان، مجتبی و شعبانی، مرتضی (۱۳۹۴) تحلیل شاخص های خلاقیت شهری در نظام سکونتگاهی استان مازندران. جغرافیا و آمایش شهری - منطقه ای، دوره پنجم (۱۶)، ۱۹-۳۴.
- رفیعیان، محسن (۱۳۸۹) در آمدی بر مناطق و شهرهای خلاق. نشریه شهرداری ها، سال یازدهم (۱۰۰)، ۱۵-۴۲.
- رضائیان قراگوزلو، علی؛ قادری، اسماعیل و میرعباسی، رمضان (۱۳۹۱)، برنامه ریزی شهر خلاق. چاپ اول، تهران: انتشارات آذرخش.
- رضوانی، علی اصغر (۱۳۷۹)، جغرافیا و صنعت توریسم، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور تهران.

- زنگی آبادی، علی؛ عبدالله زاده، مهدی؛ مبارکی، امید و پور عبدی وند، لاله (۱۳۹۱) بررسی و تحلیل فضاهای گردشگری شهر ارومیه. فصلنامه علمی پژوهشی فضای جغرافیایی، دوره ۱۲ (۳۹)، ۷۷-۹۳.
- شهابیان، پویان و رهگذر، عرفانه (۱۳۹۱) پیوند محیط خلاق با شهر. مجله منظر، دوره چهارم (۱۹)، ۷۳-۷۷.
- صداقت جهرمی، سعید (۱۳۸۹)، بازنده سازی و ایجاد حیات اجتماعی در فضاهای عمومی شهری بر پایه تقویت هویت آنها مطالعه موردی: خیابان سپه، "اولین خیابان ایران" در شهر قزوین. اولین همایش بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده، مشهد غریب، امید و حسین پور، علی (۱۳۹۱)، بررسی شاخصهای شکل گیری شهر خلاق (مطالعه موردی: مشهد). دومین کنفرانس دانشجویی کارآفرینی کشور.
- غفاری، هادی (۱۳۸۱)، صنعت توریسم در ایران: چالش‌ها و راهکارها. مجله سیاسی - اقتصادی، سال هفدهم (۱۸۶) و (۱۸۵)، ۲۱۸-۲۲۵.
- قربانی، رسول؛ حسین آبادی، سعید و طورانی، علی (۱۳۹۲) شهرهای خلاق: رویکردی فرهنگی در توسعه شهری. مطالعات جغرافیایی مناطق خشک، سال سوم (۱۱)، ۱۸-۱.
- قلانی، بزرگ (۱۳۸۷) بررسی میزان رضایتمندی توریستهای شهر شیراز و برخی دلایل آن. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان.
- مختاری ملک آبادیاریضا؛ سقایی، محسن و ایمان، فاطمه (۱۳۹۳) سطح بندی مناطق پانزده گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخص های شهر خلاق با استفاده از مدل برنامه ریزی منطقه ای. مجله پژوهش و برنامه ریزی شهری، دوره پنجم (۱۶)، ۱۰۵-۱۲۰.
- محمودی، علیرضا و ربانی ابوالفضل، غزاله (۱۳۹۴)، بررسی بسترهای مورد نیاز جهت دستیابی به شهر خلاق: نمونه موردی مشهد. اولین همایش ملی علوم زمین و توسعه شهری، تبریز.

Baeker, G.& Murray, G. (2008). Creative City Planning Framework. A Supporting Document to the Agenda for Prosperity: Prospectus for a Great City.

Cotter, L. (2008). Urban Community Development Inspired by Culture: The Potential of Creative Cities. Conference of Urban Community Development Inspired by Culture: The Potential of Creative Cities. July 29 – August 7, 2008. Published by The Japan Foundation.

Florida, Richard (2005). Cities and creative class. Routledge.

Hall, Peter. (2000). Creative Cities and Economic Development. Urban Studies, 37(4), 639-649.

James E.D; Biljana M. (2015). The Creative City: Vision and Execution. Routledge

Musturd, S. (2004). Amsterdam as Creative Cultural Knowledge City: Some Conditions. 30(3), 225-234., Alexandrine Press.

Peck, J. (2005). struggling with the creative class: in: international journal of urban and regional research, 740-770.

Richards, G.& Raymond, C. (2000). Creative Tourism. Atlas News, 18.

Sasaki, M. (2008). Developing creative cities through networking. 3-15.

Scott, A. J. (2006). Creative cities: Conceptual issues and policy question. Journal of Urban Affairs. Volume 28, Issue 1, Pages 1-17

UNESCO. (2006). Towards Sustainable Strategies for Creative Tourism, Discussion Report of the Planning Meeting for 2008 International Conference on Creative Tourism Santa Fe, New Mexico, U.S.A.

Comparitive Analysis of the Cities in Falavarjan County Based on the Creative City Approach for Tourist Attraction

Homayoon Nooraie¹

Assistant Professor, College of Architecture and Urban Planning, Art University of Isfahan, Isfahan, Iran.

Sahar Saraian

M.A.; Faculty of Art, Architecture and Urban Planning, Islamic Azad University, Najafabad Branch, Najafabad, Iran

Abstract

Cities have always been the place to invoke innovation and creativity. Having a creative city is the ultimate wish of every modern society and that is why cities compete to achieve this goal. The purpose of this research is the accommodation comparison of cities of Falavarjan County (including 8 cities of Falavarjan, Kelishad-Souderjan, Ghahderijan, Iman Shahr, Abrisham, Baharan, Zazeran and Pir Bakran) based on the creative city approach in order to attract tourists. To this end, the descriptive-analytic research method was used and the required data were gathered in documents (referring to state statistics and documents) and field (via observation, questionnaires and interviews). So, according to the Cochran formula, 383 citizens of Falavarjan towns were sampled and in order to complete the documentary studies, field observations and interviews with some members of the city council, municipal, county and governorate employees of Falavarjan city were used. In order to analyze the data and prioritize the cities in terms of tourist attraction, Goller matrix method and ArcGIS, SPSS softwares were utilized. The results of this research indicate that Kelishad-Souderjan, Abrisham and Pir Bakran have the first to third rankings regarding creativity for tourism purposes and have the most capacity for developing the creative city in order to attract tourists. Baharan and Falavarjan, Iman Shahr, Ghahderijan and Zazeran are ranked respectively in the next order.

Keywords: Comparitive Analysis, Creative City, Tourism, Cities of Falavarjan County.

¹. Corresponding Author: Email: H.noorai@au.ac.ir